

**ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧИЙН
2019 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД
ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ**

Агуулга

1. Аудитын гэрчилгээ	2
2. Аудитын тайлан	4
2.1 Оршил.....	4
2.2 Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага	4
2.3 Аудитад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт	4
2.4 Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин.....	5
2.5 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, санхүүгийн үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ	5
2.6 Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал	6
2.7 Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар.....	6
2.8 Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд.....	6
2.9 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга	7
2.10 Аудитаар хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн.....	8
2.11 Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал	9
2.12 Шилэн дансны мэдээлэл	10
2.13 Өмнөх аудитаар өгсөн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт	10
2.14 Дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл.....	10
3. Менежментийн захидал.....	11
4. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан.....	12
4.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	12
4.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	14
4.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	16
4.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	18
4.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	19
4.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	21
5. Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт.....	22

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
АМГТГ	Ашигт малтмал газрын тосны газар
УУХҮЯ	Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ
ГАЗРЫН ДАРГА Х.ХЭРЛЭН ТАНАА

2020.02.21 № 06/586
танай _____-ны № _____-т

Аудитын гэрчилгээ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Ашигт малтмал, газрын тосны газрын 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд санхүүгийн тайлангийн аудит хийв.

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Ашигт малтмал, газрын тосны газрын 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээ болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг материаллаг зүйлсийн хувьд Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, УСНББОУС-д нийцүүлж, Сангийн сайдын баталсан бодлого, журам, зааврын дагуу үнэн, бодитой, шударга илэрхийлсэн тул зөрчилгүй санал дүгнэлт гаргаж байна.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартад нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, зааврын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Аудитаар Ашигт малтмал, газрын тосны газрын 2019 оны жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайлан дахь үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэл хөтлөлт, программ хангамж, дотоод хяналтын систем болон удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг шалгаж, аудитын санал дүгнэлтийг дэмжих нотлох зүйлсийг хангалттай цуглуулсан.

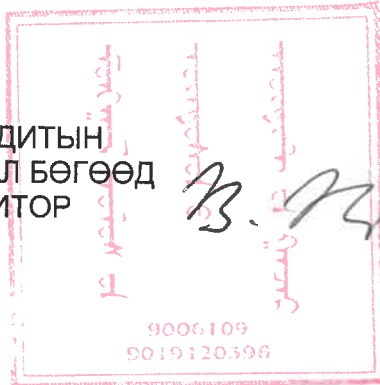
Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн тайлан, тодруулгад санал дүгнэлт өгөх хангалттай, зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн бөгөөд аудитын дүнд үндэслэсэн санал, зөвлөмжийг аудитын тайланд тусгасан болно.

Үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч нь Төсвийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1–д заасны дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн тайлан, тодруулгыг Нягтлан бодох бүртгэлийн болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, түүнтэй нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудит хийж, жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланд санал дүгнэлт өгөх нь төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН
ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ БӨГӨӨД
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

2. Аудитын тайлан

2.1 Оршил

Ашигт малтмал, газрын тосны газрын 2019 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг Ашигт малтмал, газрын тосны газрын дарга Х.Хэрлэн Танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн гол зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц асуудал, залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчил, тодруулга зэрэг аудитын үр дүн, аудитын дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын дүнд үндэслэсэн хөрөнгө эзэмших гэрчилгээг байгууллагын нэр дээр шилжүүлэн бүртгэх зөвлөмжийг Менежментийн захидалд тусгасан болно.

2.2 Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага

Бид Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 15.2, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу АМГТГ-ын 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болгосон санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

АМГТГ-ын 2019 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн гаргасан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, заавар, журмын дагуу үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь энэхүү аудитын зорилт байв.

Төсвийн шууд захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв, бодитой бэлтгэх үүрэгтэй.

Харин тухайн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг дээрх хууль болон бодлого, журмын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Аудитыг 2020 оны 01 дүгээр сарын 25-наас 2020 оны 02 дугаар сарын 18-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2020 оны 02 дугаар сарын 20-ны өдөр эцэслэн баталгаажуулж, төсвийн шууд захирагчид хүргүүлэхээр төлөвлөн, Санхүүгийн аудитын газрын аудитор И.Эрдэнэцэцэг гүйцэтгэв.

АМГТГ-ын 2019 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Үндэсний аудитын газарт 2020 оны 01 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 1/430 дугаар бүхий албан бичгээр ирүүлсэн байна.

2.3 Аудитад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт

АДБОУС, АОУС, нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн бусад зарчимд тулгуурласан Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Төрийн аудитын байгууллагаас санхүүгийн тайланд аудит хийх журам, аудитад баримтлах ерөнхий чиглэл, арга зүйг мөрдөн ажиллав.

Дээрх стандарт, зарчим, журамд нийцүүлж аудитын үе шатны ажлыг гүйцэтгэж, холбогдох ажлын баримт материалаар баталгаажуулсан болно.

2.4 Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин

Ашигт малтмал, газрын тосны газар нь “Төрөөс геологи, уул уурхай, газрын тосны салбарын хөгжлийн бодлого боловсруулахад дэмжлэг үзүүлэх, хөрөнгө оруулагчид, хэрэглэгчдэд хөнгөн шуурхай, шударга үйлчилгээ үзүүлэх, тус салбарт явуулж буй төрийн бодлогыг хэрэгжүүлэх замаар үндэсний эдийн засгийн хөгжилд ашигт малтмал, газрын тосны салбарын гүйцэтгэх үүргийг нэмэгдүүлэх” зорилго дэвшүүлэн ажиллажээ.

Дээрх зорилтын хүрээнд дараах үйл ажиллагааг хэрэгжүүлж байна. Үүнд:

1. Нутаг дэвсгэрийн геологи, геофизик, геохими, гидрогеологи, региональ судалгаа, ашигт малтмал, газрын тос, уламжлалт бус газрын тосны, эрэл, хайгуулын ажил, металлогенийн судалгааг аж ахуйн нэгж, байгууллагуудтай гэрээ байгуулан гүйцэтгүүлж, улс орны эрдэс баялгийн нөөцийг нэмэгдүүлэх ажлыг зохион байгуулах, хөрөнгө оруулагчдын сонирхлыг татахуйц бүс, зангилгааг ялган, тэдгээрт төрийн захиргааны төв байгууллагын санал авч, судалгаа хийхийг санал болгох, геологийн судалгааны бодлого боловсруулахад дэмжлэг үзүүлэх;
2. Газрын тосны ордуудыг ашиглалтад шилжүүлэх, олборлолтыг нэмэгдүүлэх бодлогын удирдамж, гэрээний хэрэгжилтийг хангуулах ажлыг зохион байгуулах;
3. Газрын тосны бүтээгдэхүүний хангамжийн тогтвортой байдлыг хангах, хэрэглэгчдэд хөнгөн шуурхай, шударга үйлчилгээ үзүүлэх, тус салбарт явуулж буй төрийн бодлогыг хэрэгжүүлэх замаар үндэсний эдийн засгийн хөгжилд газрын тосны салбарын гүйцэтгэх үүргийг нэмэгдүүлэх;
4. Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн салбарт хөрөнгө оруулалтын таатай орчин бүрдүүлэх, уул уурхайн бүтээгдэхүүний эрэлт хэрэгцээг судалж, хэтийн төлөвийг тодорхойлох, ашигт малтмал, газрын тосыг эдийн засгийн өндөр үр ашигтай, байгаль орчинд сөрөг нөлөөлөл багатай техник, технологи ашиглан олборлох, баяжуулах, гүн боловсруулах, борлуулахтай холбогдсон судалгаа хийж дүгнэлт гаргах, санал зөвлөмж боловсруулах, тэдгээрийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах, ашигт малтмал олборлох, боловсруулах үйлдвэрлэлийн салбарын хөгжлийн бодлого боловсруулахад дэмжлэг үзүүлэх;
5. Ашигт малтмалын тухай хууль, Цөмийн энергийн тухай хууль, Газрын тосны тухай хуулийг хэрэгжүүлэх зорилгоор ердийн болон цацраг идэвхт ашигт малтмалын хайгуул, ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл, газрын тосны эрэл, хайгуулын болон гэрээт талбайд холбогдох үйлчилгээ үзүүлэх;
6. Эрдэс баялгийн салбарын мэдээллийн төрөлжсөн, нэгдсэн сан бүрдүүлэх, баяжуулах, боловсруулах, хэрэглэгчийг мэдээллээр хангах, мэдээллийн сангийн чиглэлээр гадаад орнууд, олон улсын байгууллагатай хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх зэрэг салбарын хууль, үйл ажиллагааны стратеги, бүтцийн өөрчлөлтийн хөтөлбөрт заасан тэргүүлэх чиглэлийг хэрэгжүүлэхэд үйл ажиллагаагаа чиглүүлэн ажиллажээ.

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд өөрчлөлт ороогүй байна.

2.5 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, санхүүгийн үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ

Бид санхүүгийн тайланд материаллаг алдаа байхгүй гэдгийг нягтлах үүднээс үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, санхүүгийн үйл ажиллагаа, дотоод хяналтыг шаардлагатай гэж үзсэн хэмжээгээр дахин хянасан болно.

АМГТГ-ын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь Сангийн яамнаас хэрэгжүүлж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой зарим талаар нийцэж байгаа ч байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогийг бүрэн тусгаагүй байна.

АМГТГ нь санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаанд Ординат компани Юникус программ хангамж ашигладаг байна.

АМГТГ-ын дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд бага гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй байна.

2.6 Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал

Аудитаар АМГТГ-ын бэлтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл нь материаллаг хэмжээний алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэсэн үндэслэлтэй нотолгоо олж авахын тулд байгууллагын гадаад дотоод орчин, дотоод хяналтыг судлан, эрсдэлтэй асуудлыг илрүүлж, үнэллээ.

Аудитын төлөвлөлтийн үе шатанд 16 эрсдэлтэй асуудалд горим сорил хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж баталгаажуулсан болно.

2.7 Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар

Аудитыг төлөвлөх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 1320, АОУС 320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2018 оны жилийн эцсийн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг суурь болгон сонгож, эрсдэлийн түвшинг “бага” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 2 хувиар тогтоосон.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшинг төлөвлөлтийн үе шатанд сонгосон суурь үзүүлэлтийг өөрчлөх шаардлагагүй гэж үзэн 2019 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын дүн 307,486,238.0 мянган төгрөгөөс тооцон 6,149,724.8 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлын түвшинг тодорхойлж, баталгаажууллаа.

2.8 Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд

АМГТГ-ын 2019 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 34,887,057.8 мянган төгрөгөөр буюу 78.5 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	/мянган төгрөг/
			Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	1,641,345.3	-	-1,641,345.3
Авлага	9,084,638.0	9,084,000.3	-637.7
Урьдчилгаа	281,936.6	63,503.5	-218,433.1
Бараа материал	565,049.5	563,814.6	-1,234.9
Нөөцийн бараа	23,175,390.4	23,175,390.4	-
Үндсэн хөрөнгө	9,684,711.9	46,433,420.7	36,748,708.8
Нийт хөрөнгө	44,433,071.7	79,320,129.5	34,887,057.8
Өр төлбөр	2,369,498.4	698,480.0	-1,671,018.4
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	10,187,812.5	10,187,812.5	-
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	44,433,071.7	79,320,129.5	34,887,057.8

Өмнөх оны үзүүлэлтээс мөнгөн хөрөнгө, урьдчилгаа, үндсэн хөрөнгө, өр төлбөр дансдад материаллаг өөрчлөлт гарсан байна. Тухайлбал:

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл өссөн нь Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 526,896.0 мянган, Төлөөлөгчийн газрын үйл ажиллагааг дэмжих сангийн хөрөнгөөр 484,481.8 мянган, Тогтвортой бичил уурхай төслийн хөрөнгөөр 155,100.0 мянган, урсгал зардлаас 22,581.2 мянга нийт, 1,189,059.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө худалдан авсан, УУХҮЯ-наас 37,132,688.4 мянган төгрөгийн биет бус хөрөнгийн шилжүүлэн авсан дүнгээр

тус тус нэмэгдсэнээс шалтгаалжээ. Тайлант онд 764,346.5 мянган төгрөгийг акталж данс бүртгэлээс хассан байна.

Өр төлбөрийн дансны үлдэгдэл буурсан нь харилцах дансны үлдэгдэл 2015 онд үүссэн 500,000.0 мянган/аж ахуйн нэгжид буцаан олгох/, 2017 онд үүссэн 1,000,000.0 мянган төгрөгийн ашигт малтмалын хайгуулын тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдлийн дугаарыг цахим хэлбэрээр олгох үйлчилгээний хураамжийг улсын төсөвт төвлөрүүлсэнтэй холбоотой.

ААН-дэд буцаан өгөх ашигт малтмалын хайгуулын тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдлийн дугаарыг цахим хэлбэрээр олгох үйлчилгээний хураамж 607,500.0 мянга, 2018-2019 онуудад үүссэн барьцаа хөрөнгийн үлдэгдэл 88,712.0 мянга, цалингийн зөрүү болон тэтгэвэрт гарч байгаа ахмадын тэтгэмжийн мөнгө 39,038.5 мянга нийт 698,480.0 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

2.9 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн шууд захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Монгол Улсын 2019 оны төсвийн тухай хуульд зааснаар АМГТГ нь тайлант онд 404,050,000.0 мянган төгрөгийн орлого төвлөрүүлэх төсөв батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 298,469,772.4 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж, төлөвлөгөөг 26.1 хувиар тасалсан.

Хүснэгт 2. Төвлөрүүлэх орлого

/мянган төгрөг/					
№	Орлогын төрөл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Газрын тосны орлого	335,600,000.0	232,267,132.4	-103,332,867.6	-30.8
2	Ашигт малтмалын хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	42,900,000.0	36,910,660.8	-5,989,339.2	-13.9
3	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн ордын нөхөн төлбөр	2,300,000.0	5,532,164.3	3,232,164.3	140.5
4	Бусад орлого	12,000,000.0	4,275,686.4	-7,724,313.6	-64.4
5	Өөрийн орлого (Сонгон шалгаруулалт)	11,250,000.0	19,484,128.5	8,234,128.5	73.2
	Нийт дүн	404,050,000.0	298,469,772.4	-105,580,227.6	-26.1

1. Газрын тосны борлуулалтын орлого 103,332,867.6 мянган төгрөгөөр тасарсан нь Монгол Улсын 2019 оны төсвийн тухай хуульд газрын тосны борлуулалтын биет хэмжээг 8.15 сая баррелиар тооцож баталсан нь газрын тосны борлуулалтын орлогоос улсын төсөвт төвлөрүүлэх дүнг өндрөөр тооцож баталснаас төлөвлөгөө биелүүлэх боломжгүй болсон байна.

2. Ашигт малтмалын хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр 5,989,339.2 мянган төгрөгөөр тасарсан нь 2018 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрийн байдлаар хүчин төгөлдөр нийт 10.7 сая га талбайг хамарсан 3369 тусгай зөвшөөрөл бүртгэлтэй байсан бол 2019 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрийн байдлаар хүчин төгөлдөр нийт 8.7 сая га талбайг хамарсан 3078 тусгай зөвшөөрөл болж буурсан, 2019 оны 09 дүгээр сарын 30-ны өдрийн байдлаар ашигт малтмалын ашиглалтын болон хайгуулын 162 тусгай зөвшөөрөл цуцлагдсан, 189 хайгуулын тусгай зөвшөөрлийн хугацаа дууссан зэргээс шалтгаалжээ.

3. Бусад орлого 7,724,313.6 мянган төгрөгөөр тасарсан нь газрын тосны хайгуул, ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл, талбайн хэмжээг багассанаар кадастрын үйлчилгээ, геологийн үйлчилгээ, эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн үйлчилгээ, геологийн архивын үйлчилгээ, нүүрсний лабораторийн шинжилгээ, газрын тосны хайгуул, ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр болон бусад үйлчилгээний орлогууд буурснаас шалтгаалсан байна.

Тайлант онд Төсвийн шууд захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрт зориулан 6,479,793.2 мянган төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 3,851,543.2 мянган төгрөгийн урсгал зардал, 2,628,250.0 мянган төгрөгийн сургалтын зардал батлагджээ. Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 3,851,543.2 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, үндсэн үйл ажиллагаанаас 2,324,406.8 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж 6,162,612.1 мянган төгрөгийг зарцуулж санхүүжилтээс 12,833.9 мянган төгрөг, үйл ажиллагааны орлогоос 504.0 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний дагуу санхүүждэг сургалтын урамшууллын орлого 303,843.2 мянган төгрөгөөр орлого тасарсан тул тэр хэмжээгээр зардлын гүйцэтгэл гараагүй. Төсвөөс нийт 13,337.9 мянган төгрөгийн хэмнэлттэй ажиллаж буцаан төвлөрүүлсэн.

Нэмэлт төсөв: 2019 онд Швейцарын хөгжлийн агентлагийн тогтвортой бичил уурхай төсөл болон Солонгосын Кигам төсөл хэрэгжиж нийт 433,228.4 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч 395,696.0 мянган төгрөгийг зарцуулж, тогтвортой бичил уурхай төсөл 11 сард хаагдаж үлдэгдэл 4,235.9 мянган төгрөг буцаан шилжүүлж, Кигам төслөөс 33,296.5 мянган төгрөг зарцуулаагүй үлдэж Сангийн яаманд төвлөрүүлж санхүүгийн тайланд Сангийн яамнаас авах авлагаар тусгажээ.

2.10 Аудитаар хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Аудитыг төлөвлөх үе шатанд тогтоосон 16 эрсдэл тодорхойлж нийт 16 горим сорил хэрэгжүүллээ.

Аудитаар нийт 6,214,191.3 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс, 624,168.4 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 570.2 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 акт тогтоож, 5,560,369.7 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 1 албан шаардлага хүргүүлж, 29,083.0 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 1 зөвлөмж өглөө.

Үүнд:

1. Шатахууны зардлыг нормоос 570.2 мянган төгрөгийг илүү зарцуулсан нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1."төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах," 16.5.2."батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих," Монгол Улсын Сангийн Сайдын 2015 оны 184 дүгээр тогтоолын 2-т "албан ажлын хэрэгцээний автомашин хэрэглэх эрх бүхий албан тушаалтан суудлын автомашиныг хотын дотор ажлын хоногт дунджаар 50 км..... хэтрүүлэхгүй хэрэглэж байхаар тогтоосугай." заалтыг зөрчсөн.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоосон.

2. Газрын тосны тухай хуулиар зөвшөөрөгдсөн, Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний үндсэн дээр бүрдүүлдэг "Төлөөлөгчийн газрын үйл ажиллагааг дэмжих орлого"-ыг төсөвт тусгаж батлуулалгүйгээр 1,117,831.6 мянган төгрөгийг зарцуулсан нь Төсвийн тухай хуулийн "6.3.4.төсвийн жилийн явцад шинээр бий болсон аливаа орлого, эх үүсвэр, зээл, хандив, тусламж, тэдгээрээр санхүүжүүлсэн үйл ажиллагааны зарлага нь төсвийн бүрэлдэхүүн байх.", заалтыг хэрэгжүүлээгүй, үнэн зөв байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчил арилгах албан шаардлага өгсөн.

3. Төсөвт байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогын төлөвлөгөөг 303,843.2 мянган төгрөгөөр тасалсан нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2-т "Бүх шатны төсвийн захирагч төсвийн хэрэгжилтийн талаар дараах үүрэг хүлээнэ:", 41.2.1."хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх" гэж заасныг тус тус зөрчсөн.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчил арилгах албан шаардлага өгсөн.

4. Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний 13.4.1, 13.5.1-д заасан сургалтын урамшуулал болон төлөөлөгчийн үйл ажиллагааг дэмжих хөрөнгийн орлогыг гэрээний дагуу бүрэн төвлөрүүлээгүй, зөвхөн 2019 оны байдлаар тооцоолол хийж үзэхэд 3,844,968.2 мянган төгрөгийг төвлөрүүлэх боломжтой байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Орлого бүрэн төвлөрүүлэх албан шаардлага өгсөн.

5. Төрийн үйлчилгээний албан хаагчдад мэргэшлийн зэргийн нэмэгдэл олгох шалгуур үзүүлэлт, журам батлагдаагүй, мэргэжлийн зэргийн шаардлага хангаагүй баримтыг үндэслэн 24,221.2 мянган төгрөгийн нэмэгдэл олгосон нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4. "үнэн зөв байх;" Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах" заалтуудыг зөрчсөн.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчил арилгах албан шаардлага өгсөн.

6. Бүртгэлээс гадуур "Эрлийн гэрээ"-гээр 10 автомашин ашиглаж байгаагаас 263,254.8 мянган төгрөгийн 3 автомашины гэрчилгээг АМГТГ-ын нэр дээр шилжүүлсэн боловч санхүүгийн тайланд бүртгээгүй. Өөрийн эзэмшилд байхгүй автомашинуудад 6,250.7 мянган төгрөгийн зардал гаргасан. Эдгээр зөрчил нь эрх ба үүрэг гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна. Эрлийн гэрээний 3.4.10 "Компани энэхүү гэрээний 3.1.3-т заасан АМГТГ-аас томилогдсон мэргэжилтний ажил үүргээ гүйцэтгэхэд шаардагдах 1 ш автомашин/ жийп ангиллын туулах чадвар сайн, шинэ, дизель хөдөлгүүртэй/-ыг худалдан авч АМГТГ-т буцалтгүйгээр өгнө." гэж заажээ.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчил арилгах албан шаардлага өгсөн.

Аудитаар илэрсэн 29,083.0 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчилд 1 зөвлөмж өгч, менежментийн захидалд тусгалаа.

2.11 Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал

Өмнөх аудитаар өгсөн албан шаардлагыг хэрэгжүүлэх, төсөвт орлого бүрэн төвлөрүүлэх үйл ажиллагааг үр нөлөөтэй зохион байгуулж ажиллах шаардлагатай байна. Үүнд:

1. 2019 оны Улсын төсөвт төврөлүүлэх орлогыг 105,580,227.5 мянган төгрөгөөр тасалсан асуудалд анхаарал хандуулж орлогын төлөвлөгөөг биелүүлэх тал дээр үр нөлөөтэй ажил зохион байгуулах;

2. 2014-2015 онуудад улсын төсөвт төвлөрүүлэх орлогыг Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний дагуу бүртгэл хөтлөн 12 байгууллагаас авах 8,334,146.8 мянган төгрөгийн авлага үүссэн, өмнөх оны аудитаар барагдуулах албан шаардлага өгсний дагуу тус байгууллага тодорхой арга хэмжээ зохион байгуулсан боловч авлагын дүн буураагүй, цаашид авлагыг барагдуулах талаар анхаарч ажиллах;

Аудитын цаг хугацааны хязгаарлагдмал байдлаас шалтгаалан горим сорил хэрэгжүүлж амжаагүй дараах асуудлуудыг завсрын аудитаар нарийвчлан авч үзнэ. Үүнд:

1. Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний дагуу төсөвт орлого төвлөрүүлдэг "Сургалтын урамшуулал"-ын хөрөнгийн зарцуулалт, гэрээний хэрэгжилт;

2. Үндсэн хөрөнгөд биет тест хэрэгжүүлэх;

2.12 Шилэн дансны мэдээлэл

АМГТГ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллээс Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд 33 мэдээллийг хугацаанд нь, 23 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан.

2.13 Өмнөх аудитаар өгсөн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 9,115,924.1 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 2 албан шаардлага хүргүүлснээс олон жил дамнасан авлага, өглөгийг барагдуулах арга хэмжээ авч ажиллах, төсөвт байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогын бодитой төлөвлөж, батлагдсан орлогын төлөвлөгөөг бүрэн төвлөрүүлж байх гэсэн албан шаардлагын заалт хэрэгжээгүй байна.

Нийт 6 зөвлөмж өгснөөс 4 зөвлөмжийг хэрэгжүүлж, 1 зөвлөмж хэрэгжих шатанд, газрын тосны тухай хуулиар зөвшөөрөгдсөн, бүтээгдэхүүн хуваах гэрээнд тусгагдсан "Төлөөлөгчийн газрын үйл ажиллагааг дэмжих орлого"-ыг төсөвт тусгаж батлуулах гэсэн 1 зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй байна.

2.14 Дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл

Бид АМГТГ-ын 2019 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд аудит хийж, баталгаажуулах ажлыг АДБОУС-ын дагуу, Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн гүйцэтгэсэн.

АМГТГ-ын 2019 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, өмчийн өөрчлөлт болон бусад илчлэл тодруулгыг холбогдох хууль, УСНББОУС-ын дагуу материаллаг байдлын хувьд үнэн зөв, бодитой илэрхийлсэн эсэхийг Аудитын гэрчилгээнд тодорхой дурдав.

3. Менежментийн захидал

Төрийн аудитын байгууллага санхүүгийн тайлангийн аудит бүрийн төгсгөлд аудитаар илрүүлсэн зүйлсийг нэгтгэсэн менежментийн захидлыг үйлчлүүлэгч, түүний удирдлагад зориулж бэлтгэдэг бөгөөд түүнд санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналын бодлого, үйл ажиллагаа, дотоод хяналтыг сайжруулах зөвлөмжийг тусгадаг.

Энэхүү менежментийн захидлын агуулга аудитын үр дүн, дүгнэлтээс урган гарсан болно. Санхүүгийн тайлан, бусад илчлэл тодруулгын талаар санал дүгнэлт гаргахад бидний бодлого, горим зориулагдсан.

Энэ нь нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, горимыг зөвхөн аудитыг үр нөлөөтэй гүйцэтгэхэд шаардагдах цар хүрээнд дахин хянасан бөгөөд оршиж буй бүх сул талыг гаргаж ирэх боломжгүй юм.

Тиймээс аудитын тайланд тусгасан зөвлөмж нь аудит хийх үеийн нөхцөл байдлын талаарх бидний үнэлэлт, дүгнэлтийг илэрхийлж байгаа болно.

Харин эдгээр зөвлөмжийг та бидний хамтын ажиллагааны байр сууринаас гаргасан бөгөөд аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хүлээн авч, хэрэгжүүлэх нь танай үүрэг хариуцлага юм.

Менежментийн захидалд дурдсан цаашид санхүүгийн тайланд шууд бөгөөд материаллаг хэмжээгээр нөлөөлж болзошгүй тул анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

3.1 Зардлын данстай холбоотой асуудал

3.1.1 Илрүүлэлт:

Санхүүгийн тайланд бүртгэлтэй 29,083.0 мянган төгрөгийн үнэ бүхий соната маркийн машин "Жэй энд пи жи" ХХК-ийн нэр дээр өмчлөлийн гэрчилгээтэй байгаа нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай 71 дүгээр зүйлийн 1-д "Төрийн өмчит хуулийн этгээдийн эрх баригч, ерөнхий нягтлан бодогч нь тооллого эхлэхийн өмнө дараах бэлтгэл хангасан байх үүрэгтэй", 1.1-д "Үндсэн хөрөнгөд гарсан хөдөлгөөн, өөрчлөлтийг нягтлан бодохын дэлгэрэнгүй бүртгэлд тусгасан байх, техник, технологийн баримт бичгийг гүйцэд бүрдүүлсэн байх" заалтуудыг хэрэгжүүлээгүй, эрх ба үүрэг батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

3.1.2 Эрсдэл:

Хөрөнгө өөрийн эзэмшилд бүртгэгдээгүй, эзэмшлийн эрх үүсэхгүй байх;

3.1.3 Өгсөн зөвлөмж:

Автомашины гэрчилгээг АМГТГ-ын нэр дээр шилжүүлэх.

3.1.4 Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:

Хүлээн зөвшөөрсөн хариу илүүлсэн.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2020 оны 06 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

4.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Тайлант хугацаа: 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөг/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	34,748,359,739.59	32,886,708,721.40
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	1,641,345,296.00	-
312	Банканд байгаа бэлэн мөнгө	1,641,345,296.00	-
3121	Төгрөг	1,641,345,296.00	-
31211	Төрийн сангийн харилцах	1,641,345,296.00	-
33	АВЛАГА	9,084,637,972.47	9,084,000,275.03
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	310,691.32	1,099,023.99
335	Бусад авлага	9,084,327,281.15	9,082,901,251.04
3351	Байгууллагаас авах авлага	9,059,425,322.62	9,078,015,410.80
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	24,901,958.53	4,885,840.24
34	УРЬДЧИЛГАА	281,936,598.47	63,503,476.25
34600	Урьдчилж гарсан зардал	279,917,576.25	61,645,076.25
3471	Урьдчилгаа тооцоо	2,019,022.22	1,858,400.00
34714	Томилолтын урьдчилгаа	2,019,022.22	1,858,400.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	565,049,519.37	563,814,616.84
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	4,421,290.00	4,579,290.00
354	Хангамжийн материал	560,628,229.37	559,235,326.84
35410	Бичиг хэргийн материал	13,791,580.11	14,778,837.66
35420	Аж ахуйн материал	514,881,649.29	521,580,050.97
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	20,040,489.91	20,175,049.91
35440	Түлш, шатах тослох материал	11,914,510.06	2,701,388.30
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	23,175,390,353.28	23,175,390,353.28
36400	Шатахууны нөөц	23,175,390,353.28	23,175,390,353.28
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	9,684,711,913.52	46,433,420,746.69
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	9,684,711,913.52	46,433,420,746.69
391	Газар	208,169,615.00	-
392	Биет хөрөнгө	8,871,812,915.72	8,424,750,181.64
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	5,363,350,894.54	5,363,350,894.54
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	(140,489,960.64)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	2,674,534,117.94	2,552,310,417.94
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,647,724,912.79)	(1,880,209,999.38)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	7,259,284,508.42	7,194,270,437.24
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(4,832,915,154.98)	(5,468,109,035.04)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	1,102,977,429.10	1,405,413,128.12
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(845,519,418.87)	(1,076,092,541.08)
39212	Хуримтлагдсан элэгдэл	(408,447,797.78)	-
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	694,050,278.87	968,005,278.87
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(487,777,028.73)	(493,698,438.93)
393	Биет бус хөрөнгө	604,729,382.80	38,008,670,565.05
39301	Программ хангамж	1,669,524,379.19	1,697,256,021.05
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,064,794,996.39)	(1,029,443,490.73)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	-	37,340,858,034.73
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	44,433,071,653.11	79,320,129,468.09
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	2,369,498,415.75	735,863,474.40
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	2,369,498,415.75	735,863,474.40
413	Өглөг	2,369,498,415.75	665,183,604.40
4136	Бусад өглөг	2,369,498,415.75	665,183,604.40
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	2,369,249,401.19	626,145,138.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	-	33,721,033.99
41363	Татварын өглөг /ТӨҮГ/	249,014.56	5,317,432.41
414	Урьдчилж орсон орлого	-	70,679,870.00

41430	Барьцаа, дэнчингийн урьдчилж орсон орлого	-	70,679,870.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>42,063,573,237.36</u>	<u>78,584,265,993.69</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	42,063,573,237.36	78,584,265,993.69
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	10,187,812,519.22	10,187,812,519.22
51106	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	10,187,812,519.22	10,187,812,519.22
512	Хуримтлагдсан үр дүн	29,114,243,548.50	65,634,936,304.83
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	29,114,243,548.50	66,246,931,968.23
51220	Тайлант үеийн үр дүн		(611,995,663.40)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	2,761,517,169.64	2,761,517,169.64
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>44,433,071,653.11</u>	<u>79,320,129,468.09</u>

4.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөг/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	291,074,625,191.39	307,062,295,863.34
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	42,666,881,769.12	42,644,525,111.23
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	42,666,881,769.12	42,644,525,111.23
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	42,666,881,769.12	42,644,525,111.23
118002	Ашигт малтмалын хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	39,643,480,391.50	37,112,360,807.79
118003	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн ордын нөхөн төлбөр	3,023,401,377.62	5,532,164,303.44
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	243,555,068,676.27	260,189,777,552.11
120	Нийтлэг татварын бус орлого	243,555,068,676.27	260,189,777,552.11
120002	Хүүгийн орлого	17,830,209.72	
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	20,977,588,438.84	27,856,869,906.41
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	15,614,681,322.50	21,464,544,954.85
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	5,360,374,908.34	5,863,425,130.65
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	2,532,208.00	528,899,820.91
120006	Газрын тосны орлого	222,546,276,147.72	232,267,132,458.52
120009	Бусад орлого	13,373,879.99	65,775,187.18
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	4,852,674,746.00	4,227,993,200.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	4,852,674,746.00	3,851,543,200.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	3,367,711,200.00	3,851,543,200.00
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт	1,484,963,546.00	
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	376,450,000.00
131102	Төсвийн жилийн явцад УИХ-аас соёрхон баталсан, ЗГ хоорондын гэрээ болон ОУ байгууллагаас авах хөнгөлөлттэй зээл		376,450,000.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	290,782,090,311.29	307,674,291,526.74
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	290,782,090,311.29	307,674,291,526.74
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	5,566,188,003.52	6,325,818,923.58
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,467,515,685.70	2,733,888,627.82
210101	Үндсэн цалин	1,443,888,406.83	1,453,693,879.35
210102	Нэмэгдэл	699,755,918.87	816,133,472.14
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	320,786,760.00	256,874,600.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	3,084,600.00	207,186,676.33
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	303,365,941.31	344,494,731.50
210201	Тэтгэврийн даатгал	263,941,399.13	301,867,508.34
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,224,979.64	11,197,587.13
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,851,664.20	8,510,069.56
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,940,034.35	2,083,597.22
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	19,407,863.99	20,835,969.25
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	152,580,258.31	171,628,975.66
210301	Гэрэл, цахилгаан	11,282,887.80	23,026,234.92
210302	Түлш, халаалт	110,707,368.88	79,977,776.67
210303	Цэвэр, бохир ус	11,190,944.63	9,600,464.07
210304	Байрны түрээс	19,399,057.00	59,024,500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	261,329,485.47	209,765,245.84
210401	Бичиг хэрэг	53,714,925.74	45,051,086.73
210402	Тээвэр, шатахуун	81,732,068.99	63,373,645.63
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	36,885,208.49	37,114,715.16
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	845,000.00	380,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	74,655,292.85	63,845,798.32
210408	Бараа материал акталсны зардал	13,496,989.40	
2105	Норматив зардал	1,000,000.00	725,120.00

210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,000,000.00	725,120.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	96,136,234.58	132,312,064.13
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	186,640.00	320,000.00
210604	Урсгал засвар	95,949,594.58	131,992,064.13
2107	Томилолт, зочны зардал	321,054,105.73	320,455,143.11
210701	Гадаад албан томилолт	141,993,502.35	195,626,911.00
210702	Дотоод албан томилолт	177,007,466.80	122,978,232.11
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	2,053,136.58	1,850,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	659,597,372.48	651,456,799.23
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	585,269,073.24	573,263,748.03
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,670,000.00	800,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	30,298,326.00	32,545,732.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	5,832,905.00	5,713,401.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	491,500.00	1,040,200.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	28,436,794.24	30,436,710.20
210807	Газрын төлбөр	4,114,844.00	2,829,512.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	2,483,930.00	4,827,496.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,303,608,919.94	1,761,092,216.29
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		188,053,539.73
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	1,303,608,919.94	1,573,038,676.56
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	285,215,902,307.77	301,348,472,603.16
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	4,600,000,000.00	-
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	4,600,000,000.00	
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,970,324,037.47	2,623,334,122.76
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	90,637,185.16	
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	1,845,742,452.31	2,329,424,937.18
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	33,944,400.00	171,732,218.69
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	122,176,966.89
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	277,877,993,491.25	298,483,110,494.05
213301	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	5,011,446.59	13,337,983.49
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	277,872,982,044.66	298,469,772,510.56
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	767,584,779.05	242,027,986.35
213404	Хөрөнгийн	767,584,779.05	242,027,986.35
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	292,534,880.10	(611,995,663.40)
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	10,105,414.77	-
145001	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз	120,224.39	
145003	Хөрөнгө оруулалтын олз	9,985,190.38	
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	1,585,463,765.18	-
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	1,530,807,794.96	
225004	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний гарз	47,439,230.22	
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	7,216,740.00	
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(1,575,358,350.41)	-
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(1,282,823,470.31)	(611,995,663.40)

4.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Тайлант хугацаа: 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл /төгрөг/
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН	<u>293,180,437,214.91</u>	<u>305,110,085,872.54</u>
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	42,666,881,769.12	42,644,525,111.23
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	42,666,881,769.12	42,644,525,111.23
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	42,666,881,769.12	42,644,525,111.23
118002	Ашигт малтмалын хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	39,643,480,391.50	37,112,360,807.79
118003	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн ордын нөхөн төлбөр	3,023,401,377.62	5,532,164,303.44
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	246,726,788,050.03	258,180,789,103.12
120	Нийтлэг татварын бус орлого	246,726,788,050.03	258,180,789,103.12
120002	Хүүгийн орлого	17,830,209.72	
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	22,627,024,014.59	25,775,336,789.50
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	17,256,026,618.50	19,911,911,658.85
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	5,370,997,396.09	5,863,425,130.65
120006	Газрын тосны орлого	222,546,276,147.72	232,267,132,458.52
120009	Бусад орлого	7,157,678.00	77,319,855.10
120014	Эрхийн шимтгэл, хураамж, төлбөрийн орлого /ТӨҮГ/	1,528,500,000.00	61,000,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,713,473,075.76	4,284,771,658.19
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	3,367,711,200.00	3,851,543,200.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	3,367,711,200.00	3,851,543,200.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	290,458,728.76	433,228,458.19
131102	Төсвийн жилийн явцад УИХ-аас соёрхон баталсан, ЗГ хоорондын гэрээ болон ОУ байгууллагаас авах хөнгөлөлттэй зээл	290,458,728.76	433,228,458.19
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	55,303,147.00	-
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	55,303,147.00	
300015	Нэр данс зөрүүтэй орлого	73,294,320.00	-
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	<u>291,495,781,292.27</u>	<u>306,374,709,068.54</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	291,495,781,292.27	306,374,709,068.54
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,553,838,296.27	4,865,495,238.27
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,565,790,440.67	2,813,735,068.53
210101	Үндсэн цалин	1,800,482,264.65	1,551,416,287.44
210102	Нэмэгдэл	427,625,084.91	816,133,472.74
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	145,820,512.25	256,874,600.00
210104	Урамшуулал	55,138,100.00	13,770,412.08
210105	Гэрээт ажлын хөлс	136,724,478.86	175,540,296.27
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	311,000,603.94	350,888,498.52
210201	Тэтгэврийн даатгал	226,332,703.94	255,586,898.52
210202	Тэтгэмжийн даатгал	21,167,000.00	23,825,400.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	16,933,500.00	19,060,300.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,233,400.00	4,765,100.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	42,334,000.00	47,650,800.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	159,980,258.31	191,468,975.66
210301	Гэрэл, цахилгаан	11,282,887.80	23,026,234.92
210302	Түлш, халаалт	110,707,368.88	79,977,776.67
210303	Цэвэр, бохир ус	11,190,944.63	9,600,464.07
210304	Байрны түрээс	26,799,057.00	78,864,500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	243,813,782.23	205,662,058.24
210401	Бичиг хэрэг	44,368,076.96	42,263,238.08
210402	Тээвэр, шатахуун	79,786,894.00	67,345,400.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	37,652,208.49	37,614,715.16
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	845,000.00	380,000.00

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	81,161,602.78	58,058,705.00
2105	Норматив зардал	1,386,000.00	1,386,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,386,000.00	1,386,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	105,319,341.83	157,189,623.15
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,960,000.00	12,248,500.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	3,748,600.00	2,138,400.00
210604	Урсгал засвар	97,610,741.83	142,802,723.15
2107	Томилолт, зочны зардал	344,486,616.77	372,869,163.43
210701	Гадаад албан томилолт	143,399,659.15	212,017,011.00
210702	Дотоод албан томилолт	201,086,957.62	158,806,280.43
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах		2,045,872.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	762,534,014.92	751,074,350.74
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	685,740,145.68	672,758,795.54
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,670,000.00	800,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	30,298,326.00	32,545,732.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	5,832,905.00	5,713,401.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	491,500.00	1,040,200.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	28,436,794.24	30,436,710.20
210807	Газрын төлбөр	4,114,844.00	2,829,512.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	4,949,500.00	4,950,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	59,527,237.60	800,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	59,527,237.60	
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		800,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	286,941,942,996.00	301,509,213,830.27
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	4,600,000,000.00	
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	4,600,000,000.00	
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,038,586,267.51	2,584,830,989.85
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	55,303,147.00	
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	90,637,185.16	
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	1,858,701,535.35	2,321,743,137.18
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	33,944,400.00	138,751,185.78
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		122,176,966.89
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	277,934,771,949.44	298,605,118,954.32
213301	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	5,011,446.59	102,049,983.49
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	277,872,982,044.66	298,469,772,510.56
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	56,778,458.19	33,296,460.27
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	2,368,584,779.05	319,263,886.10
213404	Хөрөнгийн санхүүжилт	2,368,584,779.05	319,263,886.10
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	1,684,655,922.64	(1,242,041,996.00)
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	597,577,902.80	399,303,300.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	597,577,902.80	399,303,300.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	597,577,902.80	399,303,300.00
221001	Их засвар	51,260,342.00	3,560,300.00
222001	Тоног төхөөрөмж	50,361,283.00	130,786,300.00
223001	Бусад хөрөнгө	262,109,225.00	242,375,500.00
225102	Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	233,847,052.80	22,851,200.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	(597,577,902.80)	(399,303,300.00)
25	Санхүүгийн үйл ажиллагааны зардал	(47,319,005.83)	-
250001	Гадаад валютын ханшийн зөрүү	(47,319,005.83)	
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	(47,319,005.83)	=
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	1,039,759,014.01	(1,641,345,296.00)
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	601,586,281.99	1,641,345,296.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	1,641,345,296.00	-

4.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөг/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	10,187,812,519.22	2,761,517,169.64	29,114,243,548.50	42,063,573,237.36
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	10,187,812,519.22	2,761,517,169.64	29,114,243,548.50	42,063,573,237.36
2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	10,187,812,519.22	2,761,517,169.64	29,114,243,548.50	42,063,573,237.36
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	37,132,688,419.73	37,132,688,419.73
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	10,187,812,519.22	2,761,517,169.64	66,246,931,968.23	79,196,261,657.09
Тайлант үеийн үр дүн			-611,995,663.40	-611,995,663.40
2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	10,187,812,519.22	2,761,517,169.64	65,634,936,304.83	78,584,265,993.69

4.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөг/

Эдийн засгийн ангилал	Эдийн засгийн ангилал	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	зөрүү	хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	6,479,793,200.00	6,162,612,053.69	317,181,146.31	95.1
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	6,479,793,200.00	6,162,612,053.69	317,181,146.31	95.1
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,730,501,600.00	3,717,667,616.51	12,833,983.49	99.7
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,472,539,200.00	2,471,352,992.47	1,186,207.53	100
210101	Үндсэн цалин	1,660,393,900.00	1,464,315,460.50	196,078,439.50	88.2
210102	Нэмэгдэл	568,960,300.00	764,637,946.47	-195,677,646.47	134
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	188,076,800.00	228,629,173.42	-40,552,373.42	122
210104	Урамшуулал	55,108,200.00	13,770,412.08	41,337,787.92	25
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	297,817,400.00	297,817,400.00	0.00	100
210201	Тэтгэврийн даатгал	202,515,800.00	202,515,800.00	0.00	100
210202	Тэтгэмжийн даатгал	23,825,400.00	23,825,400.00	0.00	100
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	19,060,300.00	19,060,300.00	0.00	100
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,765,100.00	4,765,100.00	0.00	100
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	47,650,800.00	47,650,800.00	0.00	100
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	109,537,200.00	108,332,460.86	1,204,739.14	98.9
210301	Гэрэл, цахилгаан	24,105,600.00	22,516,900.92	1,588,699.08	93.4
210302	Түлш, халаалт	72,006,400.00	75,072,989.87	-3,066,589.87	104
210303	Цэвэр, бохир ус	11,197,700.00	9,184,970.07	2,012,729.93	82
210304	Байрны түрээс	2,227,500.00	1,557,600.00	669,900.00	69.9
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	160,928,500.00	159,775,266.41	1,153,233.59	99.3
210401	Бичиг хэрэг	39,864,800.00	39,864,758.08	41.92	100
210402	Тээвэр, шатахуун	60,203,900.00	60,203,900.00	0.00	100
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	35,751,600.00	35,078,951.55	672,648.45	98.1
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	855,400.00	380,000.00	475,400.00	44.4
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	24,252,800.00	24,247,656.78	5,143.22	100
2105	Норматив зардал	1,386,000.00	1,386,000.00	0.00	100
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,386,000.00	1,386,000.00	0.00	100
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	38,948,700.00	38,946,812.11	1,887.89	100
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	21,960,000.00	21,960,000.00	0.00	100
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	2,138,400.00	2,138,400.00	0.00	100
210604	Урсгал засвар	14,850,300.00	14,848,412.11	1,887.89	100
2107	Томилолт, зочны зардал	100,847,000.00	100,846,999.00	1.00	100
210702	Дотоод албан томилолт	100,847,000.00	100,846,999.00	1.00	100
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	548,497,600.00	539,209,685.66	9,287,914.34	98.3
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	465,971,300.00	460,894,130.46	5,077,169.54	98.9
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,772,000.00	800,000.00	1,972,000.00	28.9
210803	Даатгалын үйлчилгээ	32,867,500.00	32,545,732.00	321,768.00	99
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	6,000,000.00	5,713,401.00	286,599.00	95.2
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	1,500,000.00	1,040,200.00	459,800.00	69.3

210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	30,436,800.00	30,436,710.20	89.80	100
210807	Газрын төлбөр	4,000,000.00	2,829,512.00	1,170,488.00	70.7
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	4,950,000.00	4,950,000.00	0.00	100
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,749,291,600.00	2,444,944,437.18	304,347,162.82	88.9
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,749,291,600.00	2,444,944,437.18	304,347,162.82	88.9
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	2,628,250,000.00	2,323,902,837.18	304,347,162.82	88.4
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	92,041,600.00	92,041,600.00	0.00	100
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	29,000,000.00	29,000,000.00	0.00	100
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	6,479,793,200.00	6,162,612,053.69	317,181,146.31	95.1
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	6,479,793,200.00	6,162,612,053.69	317,181,146.31	95.1
100000	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,851,543,200.00	3,838,205,216.51	12,833,983.49	99.7
100000	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,628,250,000.00	2,323,902,837.18	303,347,162.82	88.4
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		1,641,345,296.00	-	100
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	0	100
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	0	100
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	185	210	-25	114
620001	Удирдах ажилтан	137	137	0	100
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	48	48	0	100
620004	Гэрээт ажилтан		25	-25	

4.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөг/

Дансны код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
	Мөнгөн хөрөнгийн 2020 оны 1-р сарын 1-ны үлдэгдэл		-
I	ОРЛОГЫН ДҮН		433,228,458.19
	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		433,228,458.19
II	НИЙТ ЗАРЛАГЫН ДҮН		433,228,458.19
	А.УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН		395,696,098.17
	1. Бараа үйлчилгээний зардал		395,696,098.17
	1.1 Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшуулал		87,100,826.94
	Үндсэн цалин		87,100,826.94
	1.2 Ажил олгогчоос нийгмийн даатгал төлөх шимтгэл		6,098,142.72
	Тэтгэвэрийн даатгал		6,098,142.72
	1.3 Бараа үйлчилгээний бусад зардал		302,497,128.51
	Бичиг хэрэг		2,398,480.00
	Тээвэр, шатахуун		7,141,500.00
	Шуудан холбоо		500,000.00
	Дотоод албан томилолт		52,233,923.43
	Хичээл, үйлдвэрлэлийн дадлага		800,000.00
	Эд хогшил худалдан авах		171,604,580.00
	Урсгал засвар		2,500,000.00
	Байр түрээсийн хөлс		19,840,000.00
	Бусад төсөл арга хэмжээ		45,478,645.08
	Татаас ба урсгал шилжүүлэг		37,532,360.02
	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		37,532,360.02
	Мөнгөн хөрөнгийн 2020 оны 12-р сарын 31-ны үлдэгдэл		-

5. Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо: 2020.02.20	Аудитын нэр:	Ашигт малтмал, газрын тосны газрын 2019 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит	Аудитын код: САГ-2020/176/СТА-ТШЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	Ашигт малтмал, газрын тосны газар		Мянган төгрөгөөр

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
1	Газрын тосны тухай хуулиар зөвшөөрөгдсөн, Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний үндсэн дээр бүрдүүлдэг "Төлөөлөгчийн газрын үйл ажиллагааг дэмжих орлого"-ыг төсөвт тусгаж батлуулалгүйгээр зарцуулсан. /Өмнөх аудитаар зөвлөмж өгсөн хэрэгжээгүй/	1,117,831.6	Албан шаардлага	Дарга Ахлах нягтлан бодогч	Х.Хэрлэн Т.Цэрэндулам
2	Төсөвт байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогын төлөвлөгөөг тасалсан.	303,843.2	Албан шаардлага	Дарга Ахлах нягтлан бодогч	Х.Хэрлэн Т.Цэрэндулам
3	2019 онд бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний дагуу 27 компаниас сургалтын урамшуулалд 4,161,559.7 мянган төгрөг төвлөрүүлэхээс 2,260,327.7 мянган төгрөг төвлөрүүлж, 1,901,232.0 мянган төгрөгийг дутуу төвлөрүүлсэн.	1,901,232.0	Албан шаардлага	Дарга Ахлах нягтлан бодогч	Х.Хэрлэн Т.Цэрэндулам
4	2019 онд бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний дагуу 27 компаниас төлөөлөгчийг дэмжих санд 3,061,567.9 мянган төгрөг төвлөрүүлэхээс 1,117,831.6 мянган төгрөг төвлөрүүлж, 1,943,736.2 мянган төгрөгийг дутуу төвлөрүүлсэн.	1,943,736.2	Албан шаардлага	Дарга Ахлах нягтлан бодогч	Х.Хэрлэн Т.Цэрэндулам
5	Монгол Улсын засгийн газрын 2015 оны 184 дүгээр тогтоолын 2. "албан ажлын хэрэгцээний автомашин хэрэглэх эрх бүхий албан тушаалтан суудлын автомашиныг хотын дотор ажлын хоногт дунджаар 50 км-ээс хэтрүүлэхгүй хэрэглэж байхаар тогтоосугай" заалтыг зөрчин илүү шатахуун зарцуулсан.	570.2	төлбөрийн акт тогтоох	Дарга Ахлах нягтлан бодогч	Х.Хэрлэн Т.Цэрэндулам

6	Төрийн үйлчилгээний албан хаагчдад мэргэшлийн зэргийн нэмэгдлийг магистр, мэргэшсэн жолоочийн үнэмлэхийг үндэслэн олгосон.	24,221.2	Албан шаардлага	Дарга Ахлах нягтлан бодогч	Х.Хэрлэн Т.Цэрэндулам
7	Санхүүгийн тайланд бүртгэлтэй соната маркийн автомашин "Жэй энд пи жи" ХХК-ийн нэр дээр гэрчилгээтэй байгаа нь "эрх ба үүрэг" батламж мэдэгдлийг хангаагүй.	29,083.0	Зөрчил арилгах Зөвлөмж өгөх	Дарга Ахлах нягтлан бодогч	Х.Хэрлэн Т.Цэрэндулам
8	Бүртгэлээс гадуур "Эрлийн гэрээ"-гээр 10 автомашин ашиглаж байгаагаас 263,254.8 мянган төгрөгийн 3 автомашины гэрчилгээг АМГТГ-ын нэр дээр шилжүүлсэн боловч санхүүгийн тайланд бүртгээгүй.	263,254.8	Албан шаардлага	Дарга Ахлах нягтлан бодогч	Х.Хэрлэн Т.Цэрэндулам
9	Эрлийн гэрээний бусад 7 автомашин нь хувь хүн болон өөр компаниудын нэр дээр байдаг. Тайлант онд эдгээр автомашинтай холбоотой 6,252.7 мянган төгрөгийн зардлыг АМГТГ-аас гаргасан.	6,250.7	Албан шаардлага	Дарга Ахлах нягтлан бодогч	Х.Хэрлэн Т.Цэрэндулам
Дүн		5,590,022.9			

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР АКТ

2020 оны 02 дугаар сарын 28

№ 01/20

Улаанбаатар хот

СДМ- 2020/176/СТА-ТМЗ

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2-т заасан Үндэсний аудитын газрын бүрэн эрхийн хүрээнд, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Ашигт малтмал, газрын тосны газрын 2019 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

- Шатахууны зардал нормоос илүү зарцуулсан 570,200.00 /таван зуун далан мянга хоёр зуу/ төгрөгийн зөрчил илэрсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1."төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах;" , 16.5.2."батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих;" Монгол Улсын Сангийн Сайдын 2015 оны 184 дүгээр тогтоолын 2-т "албан ажлын хэрэгцээний автомашин хэрэглэх эрх бүхий албан тушаалтан суудлын автомашиныг хотын дотор ажлын хоногт дунджаар 50 км..... хэтрүүлэхгүй хэрэглэж байхаар тогтоосугай." заалтыг зөрчсөн.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.12-д "Аудитын явцад илэрсэн төлбөр, зөрчлийг барагдуулах акт тавих...", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2016 оны 95 тоот тушаалаар баталсан "Төлбөрийн акт тавих, албан шаардлага өгөхөд баримтлах журам"-ын 3 дахь заалтыг тус тус үндэслэн **ТОГТООХ** нь:

1. Шатахуун илүү зарцуулсан 570,200.00 /таван зуун далан мянга хоёр зуу/ төгрөгийг 2020 оны 5 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор Төв төрийн сан дахь Үндэсний аудитын газрын улсын төсвийн орлогын 100900000601 тоот дансанд төвлөрүүлэх;
2. Актын биелэлтийг 2020 оны 5 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Ашигт малтмал, газрын тосны газрын дарга Х.Хэрлэн, ахлах нягтлан бодогч Т.Цэрэндулам нарт даалгав.

АКТ

ТОГТООСОН:

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ АУДИТОР АУДИТОР
БӨГӨӨД ТЭРГҮҮЛЭХ

Ц.НАРАНЧИМЭГ

АУДИТОР

И.ЭРДЭНЭЦЭЦЭГ

ЗӨВШӨӨРСӨН:

АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ
ГАЗРЫН ДАРГА

Х.ХЭРЛЭН
АХЛАХ НЯГТЛАН БОДОГЧ

Т.ЦЭРЭНДУЛАМ

Акт, албан шаардлагын биелэлт хангагдаагүй тохиолдолд Төрийн аудитын тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.2.2-д "Төрийн аудитын байгууллагаас тавьсан албан шаардлага, төлбөрийн актыг цаг хугацаанд нь биелүүлээгүй тохиолдолд зөрчил гаргасан албан тушаалтныг үүрэгт ажлаас нь халах тухай саналыг төрийн аудитын байгууллага эрх бүхий албан тушаалтанд хүргүүлнэ" гэж заасны дагуу харууцагч албан тушаалтанд харууцлага тооцуулахаар эрх бүхий албан тушаалтанд санал хүргүүлнэ.

\\10.10.10.20\Bichig_Khereg\Akt\2020\0227SAG5.Docx

001090019

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР АЛБАН ШААРДЛАГА

2020 оны 02 дугаар сарын 28

№ 01/29

Улаанбаатар хот

СРГ- 2020/176/СТА ТЦЗ

Зөрчил арилгуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2-т заасан Үндэсний аудитын газрын бүрэн эрхийн хүрээнд, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Ашигт малтмал, газрын тосны газрын 2019 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

- Газрын тосны тухай хуулиар зөвшөөрөгдсөн, Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний үндсэн дээр бүрдүүлдэг "Төлөөлөгчийн газрын үйл ажиллагааг дэмжих орлого"-ыг төсөвт тусгаж батлуулалгүйгээр 1,117,831,600.00 /нэг тэр бум нэг зуун арван долоон сая найман зуун гучин нэгэн мянга зургаан зуу/ төгрөгийг зарцуулсан;
- Төсөвт байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогын төлөвлөгөөг 303,843,200.00 /гурван зуун гурван сая найман зуун дөчин гурван мянга хоёр зуу/ төгрөгөөр тасалсан;

зэрэг зөрчил илэрсэн нь Монгол Улсын Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.4."төсвийн жилийн явцад шинээр бий болсон аливаа орлого, эх үүсвэр, зээл, хандив, тусламж, тэдгээрээр санхүүжүүлсэн үйл ажиллагааны зарлага нь төсвийн бүрэлдэхүүн байх.", 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 27 дугаар зүйлийн 27.1.7-д "орлого, зарлагыг дотоод гүйлгээнээс бусад нийт гүйлгээний дүнгээр төлөвлөж, бүртгэж, тайлагнах", 31 дүгээр зүйлийн 31.4-т "Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн төсвийн төсөлд дараах тооцоог хавсаргана: 31.4.1.төсөвт төвлөрүүлэх орлогын тооцоо; 31.4.2.төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогын тооцоо" зэрэг заалтуудыг зөрчсөн, үнэн зөв байх батламж мэдэгдлийг хангаагүй;

- Төрийн үйлчилгээний албан хаагчдад мэргэшлийн зэргийн нэмэгдэл олгох шалгуур үзүүлэлт, журам батлагдаагүй байхад 24,221,200.00/ хорин дөрвөн сая хоёр зуун хорин нэгэн мянга хоёр зуу/ төгрөгийн нэмэгдэл олгосон;
- Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний 13.4.1, 13.5.1-д заасан сургалтын урамшуулал болон төлөөлөгчийн үйл ажиллагааг дэмжих хөрөнгийн орлогыг гэрээний дагуу бүрэн төвлөрүүлээгүй, зөвхөн 2019 оны байдлаар тооцоолол хийж үзэхэд 3,844,968,200.00/гурван тэр бум найман зуун дөчин дөрвөн сая есөн зуун жаран найман мянга хоёр зуу/ төгрөгийг төвлөрүүлээгүй;
- Бүртгэлээс гадуур "Эрлийн гэрээ"-ээр 10 автомашин ашиглаж байгаагаас 263,254,800.00 /хоёр зуун жаран гурван сая хоёр зуун тавин дөрвөн мянга найман зуу/ төгрөгийн 3 автомашины гэрчилгээг Ашигт малтмал, газрын тосны газрын нэр дээр шилжүүлсэн боловч санхүүгийн тайланд бүртгээгүй. Өөрийн эзэмшилд байхгүй автомашинуудад 6,250,700.00/ зургаан сая хоёр зуун тавин мянга долоон зуу/ төгрөгийн зардал гаргасан;

Акт, албан шаардлагын биелэлт хангагдаагүй тохиолдолд Төрийн аудитын тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.2.2-д "Төрийн аудитын байгууллагаас тавьсан албан шаардлага, төлбөрийн актыг цаг хугацаанд нь биелүүлээгүй тохиолдолд зөрчил гаргасан албан тушаалтныг үүрэгт ажлаас нь халах тухай саналыг төрийн аудитын байгууллага эрх бүхий албан тушаалтанд хүргүүлнэ" гэж заасны дагуу харууцагч албан тушаалтанд харууцага тооцуулахаар эрх бүхий албан тушаалтанд санал хүргүүлнэ.

\\10.10.10.20\Bichig_Khereg\Alban Shaardlaga\2020\0227SAG9.Docx

101080077

зэрэг зөрчил илэрсэн нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4."үнэн зөв байх";, 13 дугаар зүйлийн 13.1."Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно.", 14 дүгээр зүйлийн 14.4.2."бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага";, Засгийн газрын 2018 оны 382 дугаар тогтоолын 5 дугаар хавсралт "Төрийн үйлчилгээний албан хаагчид мэргэшлийн зэргийн нэмэгдэл олгох нийтлэг журам"-ын 8. "Дэмжих, туслах чиг үүрэгтэй төрийн үйлчилгээний албан хаагчид мэргэшлийн зэргийн нэмэгдэл олгоход тавигдах шалгуур үзүүлэлтийг хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн тогтооно.", Ашигт малтмал, газрын тосны газрын Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний 13.4.1, 13.5.1, Эрлийн гэрээний 3.4.10 "Компани энэхүү гэрээний 3.1.3-т заасан Ашигт малтмал, газрын тосны газраас томилогдсон мэргэжилтний ажил үүргээ гүйцэтгэхэд шаардагдах 1 ш автомашин/ жийп ангиллын туулах чадвар сайн, шинэ, дизель хөдөлгүүртэй/-ыг худалдан авч Ашигт малтмал, газрын тосны газарт буцалтгүйгээр өгнө." заалтуудын хэрэгжүүлж ажиллаагүй.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.12-т "аудитын явцад илэрсэн төлбөрийг барагдуулах акт тавих, зөрчлийг арилгах албан шаардлага өгөх ...", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын 2016 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Төрийн аудитын байгууллагын акт тогтоох, албан шаардлага өгөхөд баримтлах журам"-ын 4.1-д заасныг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ** нь:

- Төлөөлөгчийн газрын үйл ажиллагааг дэмжих сангийн орлогыг эрх бүхий байгууллагаар төлөвлөгөө батлуулж, зарцуулах;
- Цаашид орлогын төлөвлөгөөг бодитой тооцож, батлагдсан орлогын төлөвлөгөөг бүрэн төвлөрүүлэхэд анхаарч ажиллах;
- Төрийн үйлчилгээний албан хаагчдад мэргэшлийн зэргийн нэмэгдэл олгох асуудлыг журамлаж шалгуур хангасан баримтаар нэмэгдэл олгох ба зөрчлийг дахин давтахгүй байх;
- Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний 13.4.1, 13.5.1-д заасан сургалтын урамшуулал болон төлөөлөгчийн үйл ажиллагааг дэмжих хөрөнгийн орлогыг гэрээний дагуу бүрэн төвлөрүүлэхэд холбогдох ажлыг зохион байгуулах;
- Эрлийн гэрээний 3.4.10-т заасны дагуу байгууллагуудаас авсан автомашиныг Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газраас зөвшөөрөл авч бүртгэл тайланд тусгаж асуудлыг шийдвэрлэх;

Албан шаардлагын биелэлтийг 2020 оны 9 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Ашигт малтмал, газрын тосны газрын дарга Х.Хэрлэн, ахлах нягтлан бодогч Т.Цэрэндулам нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГЫГ:

ӨГСӨН:
САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ БӨГӨӨД ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР
Ц.НАРАНЧИМЭГ
АУДИТОР
И.ЭРДЭНЭЦЭЦЭГ

9006109
9019120396

ЗӨВШӨӨРСӨН:
АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ
ГАЗРЫН ДАРГА
Х.ХЭРЛЭН
АХЛАХ НЯГТЛАН БОДОГЧ
Т.ЦЭРЭНДУЛАМ

Акт, албан шаардлагын биелэлт хангагдаагүй тохиолдолд Төрийн аудитын тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.2.2-д "Төрийн аудитын байгууллагаас тавьсан албан шаардлага, төлбөрийн актыг цаг хугацаанд нь биелүүлээгүй тохиолдолд зөрчил гаргасан албан тушаалтныг үүрэгт ажлаас нь халах тухай саналыг төрийн аудитын байгууллага эрх бүхий албан тушаалтанд хүргүүлнэ" гэж заасны дагуу хариуцагч албан тушаалтанд хариуцлага тооцуулахаар эрх бүхий албан тушаалтанд санал хүргүүлнэ.

ТЭМДЭГЛЭЛ

A series of horizontal dotted lines spanning the width of the page, providing a template for handwritten text.